

Штуца Віктор Миколайович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри національної економіки, кандидат економічних наук,
доцент*

ВЗАЄМОДІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИК В УКРАЇНІ

В епоху кардинальних змін в економічному житті України, відбуваються зміни у системі панівних у суспільстві поглядів і уявлень про розвиток сучасної економіки. У сучасних умовах ринкової економіки довкілля займає важливе місце у формуванні економічного і екологічного благополуччя суспільства. Рівень економічного життя суспільства стає залежним від якості навколишнього середовища.

Виникнення нових поглядів на хід розвитку економіки викликано різними факторами, такими як погіршення якості навколишнього середовища, що, на думку більшості фахівців у цій сфері, призводить до значних змін у темпах економічного розвитку.

Можливості досягнення необхідних для життєдіяльності суспільства темпів економічного зростання і відповідних показників якості середовища стримуються суперечностями інтересів економіки та екології у сфері навколишнього середовища, які все більш ускладнюються.

Природоохоронні закони України практично не відрізняються від аналогічних документів європейських країн. Чинне законодавство України у сфері охорони навколишнього середовища добре розвинене і відповідає міжнародним нормам. Україна ратифікувала ряд міжнародних угод - не тільки всім відомий Кіотський протокол, а також деякі інші - Монреальський протокол про речовини, що руйнують озоновий шар (прийнятий в листопаді 1992 року),

Базельську конвенцію про контроль транскордонного перевезення небезпечних відходів 1989 року та інше.

Впровадження світових екологічних стандартів у різні сфери економіки прискорить шлях України до сталого розвитку і зробить його пріоритетним для державної політики [1]. Світові екологічні стандарти повинні поступово стати основою нової національної екологічної політики. Однак, закони в Україні приймаються, але майже не реалізуються.

Екологічні проблеми в Україні неможливо вирішити тільки зусиллями держави. Корінь проблем криється не у законах, а у грошах, необхідних для їх виконання, у професійній кадровій роботі та пропаганді соціальної значущості природоохоронної діяльності. Потрібен внесок великого бізнесу, особливо у довгострокові програми безпечного техногенного впливу на навколишнє середовище.

Український бізнес поки готовий жертвувати навколишнім середовищем заради швидких грошей. Підприємства не мають достатньої економічної мотивації до впровадження нових технологій і, тим самим, скорочення негативного впливу на навколишнє середовище. Дозволити собі великі витрати на екологію ні вітчизняний бізнес, ні уряд поки не в змозі. Для врегулювання цих проблем необхідно не стільки допрацьовувати конкретні екологічні закони, скільки реформувати систему у цілому.

При вирішенні цих проблем слід використовувати можливості держави з урахуванням ринкових принципів [2].

Компоненти навколишнього середовища мають в економіці товарну форму, по відношенню до них застосовуються всі форми ринкового регулювання способів їх функціонування. У сфері діючої системи ринкових відносин компоненти навколишнього середовища є матеріальним благом. Кожне з найменувань компонентів середовища у межах економічного простору держави є самостійним об'єктом, що має власне призначення і мету

використання. Як матеріальний базис компоненти виступають у вигляді об'єктів для використання їх певних природних екологічних та економічних властивостей для забезпечення потреб суспільства, рівень і обсяг освоєння яких залежить від функціональних і виробничих можливостей суспільства. Задоволення потреб за участю компонентів передбачає наявність кінцевих економічних результатів і інших показників, що існують в сфері економічних відносин.

Сформована у нашій країні практика виробничого використання навколишнього середовища побудована на концептуальних засадах застосування його можливостей як основного сировинного сценарію розвитку економіки, що є одним з джерел забезпечення матеріальних потреб суспільства.

У зв'язку з цим важливим аспектом навколишнього середовища є така функція, як здатність задовольняти різноманітні економічні та екологічні потреби суспільства. Звідси, у силу власних економічних можливостей, суспільство, будучи інтегратором великого обсягу складних і високотехнологічних виробництв, освоює задані природою функціональні можливості навколишнього середовища. Тоді головною метою функціонування економіки у сфері навколишнього середовища є вилучення з властивостей компонентів необхідних видів благ для підвищення рівня і якості життя членів суспільства. У сфері навколишнього середовища здійснюються всі види економічної діяльності згідно з природно - ресурсним потенціалом - компонентами і існуючими природними умовами їх освоєння. Тому навколишнє середовище є важливим і затребуваним благом у забезпеченні всіляких економічних і екологічних потреб суспільства.

Список використаної літератури:

1. Бабурин С. Н. Политика устойчивого развития и государственно-правовой процесс / С. Н. Бабурин, А. Д. Урсул. – М.: Магистра Инфра, 2010. – 557 с.

2. Трегобчук В.М. Концептуальні засади сталого та екологічного розвитку економіки [Електронний ресурс] / В.М. Трегобчук – Режим доступу до ресурсу: <http://www.sustainable-cities.net.ua>.